

Intendența militară a fost oficializată în România în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Deși într-un studiu intitulat „Intendența lui Mihai Viteazul”, Nicolae Iorga remarca însărcinările speciale avute în 1599 de unii boieri din anturajul voievodului unificator, rânduială care ar constitui începutul intendenței românești.

Până la înfăptuirea unirii celor două Principate, încă de pe timpul Regulamentelor Organice în Ministerele de Război ale Moldovei și Munteniei funcționa câte o secție de intendență, însă atribuțiile acestora nu erau clar definite. Așa cum reiese din primul Regulament ostășesc al Moldovei (1831), inspecțiile administrative se efectuau de către comandanți, care erau obligați să facă inspecție la fiecare patru luni „în ceea ce privește plata lefurilor și distribuția efectelor la soldați și ofițeri, fiind răspunzător de orice nereguli și abuzuri”.

În anul 1855 și-a început activitatea, la București, prima formațiune de servicii din armată - Brutăria militară.

Introducerea normelor unitare privind aprovizionarea, contabilitatea și controlul fondurilor și materialelor destinate armatei a avut o importanță deosebită pentru dezvoltarea ulterioară a serviciilor.

Prin Ordinul de Zi nr. 24 din 27 aprilie 1857 a fost aprobată propunerea șefului oștirii din Moldova de a se înființa pe lângă ștabul oaste Secția de intendență militară. Atribuțiile sale se raportau la „alcătuirea la timp și cu exactitate a listelor pentru obiectele trebuincioase întru îmbrăcăminte, echiparea și hrana oamenilor și a cailor, cum și toate ce compun partea materială, toată corespondența atingătoare de chipul asigurării unor asemenea, primirea obiectelor de bună calitate și întreaga câtime, întocmai după probe și condițiuni și împărțirea lor pe la comenzi și contabilitatea obiectelor de bună calitate și întreagă, tradate după cvitanții”.

Unirea Principatelor Române a accelerat consacrarea intendenței ca specialitate distinctă și indispensabilă a Armatei Române, prin Decretul nr. 417 din 30 august 1860 hotărându-se întrunirea administrațiilor militare și a intendențelor într-o singură administrație, sub ordinea Ministerului de Război din București. În Raportul nr. 3244 din 29 august 1860, cei doi președinți ai Consiliilor de Miniștri din București și Iași, C. Costache și Mihail Kogălniceanu argumentau: „Unitatea armatei române, cerută de Convenție (Convenția de la Paris din 1858 - n.n.), legea mai sus citată (Legea din 13 mai 1860 asupra instrucțiunii armatelor Principatelor Unite) și voturile Adunărilor ar fi însă cu totul zădărnice dacă intendențele și administrațiile militare ale armatei ar rămâne despărțite.

[...] Serviciul îmbrăcămintii, a proviziilor, a echipamentului, a înarmării, a spitalurilor, a ambulanțelor, a arsenalelor, a cazarmelor, toate acestea sunt neapărate spre a forma și menține o armată; dar pentru ca niște servicii atât de întinse să concure la același scop, este neapărat ca ele să atârme de o singură impulsie și să fie supuse la o singură privegere”.

Prin Ordinul de Zi nr. 166 din 7 octombrie 1860, generalul I.E. Florescu, ministrul de Război i-a numit la București ca intendent pe maiorul Dimitrie Popovici, subintendent pe căpitanul Ion Moscu și adjutanți pe locotenenții Șerbănescu și Cămărășescu. La Iași au fost numiți colonelul Stamati, șeful Intendenței, ajutat de sublocotenentul Belici și locotenentul Codrescu.

În 1862 a fost adoptată “Legea privind întreținerea armatei”

Printre reglementări,

## STANDARDUL DE VIAȚĂ ÎN CORPURI

✎ Căpitan-comandor dr. Marian MOȘNEAGU

### Intendența după modelul francez

Prin Înaltul Ordin de Zi nr. 123 din 19 iulie 1860, colonelul Carol Davila, supra-medical oastei a fost trimis pentru o lună la Paris pentru a studia funcționarea spitalelor și a serviciului de ambulanță și pentru aducerea în țară a ofițerilor de intendență și administrație.

Ca urmare, „văzând necesitatea de a organiza un corp de funcționari însărcinat de a exercita asupra tuturor serviciilor administrative ale armatei, controlul și supravegherea sub autoritatea și prin delegația ministrului nostru secretar de stat la Ministerul de Război, voind mai cu seamă a asigura economia de cheltuieli, buna întrebuințare a fondurilor și bunul trai al soldatului”, prin Înaltul Ordin de Zi nr. 29 din 1 februarie 1861 Alexandru Ioan Cuza a consfințit înființarea Corpului de Intendență Militară. Acesta era alcătuit din intendentul general al armatei (asimilat gradului de general de brigadă) și subordonat ministrului de Război, un subintendent clasa I, asimilat gradului de colonel, doi subintendenți clasa a II-a (locotenent-colonel), doi adjuncți clasa I, asimilați gradului de comandanți de batalion (maior) și șase adjuncți clasa a II-a (căpitani).

Natura, complexitatea și caracterul indispensabil al atributelor specifice intendenței reclamau calități deosebite din partea slujitorilor săi: „Lucrarea diviziilor cere din partea funcționarilor Intendenței militare multă inteligență și capacitate; însă în război pot dezvolta mari talente și din îngrijirea lor atârma adesea mântuirea unui corp de trupă sau succesul unei expediții - preciza însuși ministrul de Război, generalul Florescu.

O prevedere căreia nimic să nu-i scape spre a-și menaja în tot timpul mijloacele; o activitate extremă spre a ști să profite de dansese, o stăruință tare, spre a combate abuzurile și a le stârpi, o prudență consumată în mânăuirea tuturor resorturilor care trebuie să concure la binele general, o neinteresare în fine atât de absolută încât să uite totdeauna avantajele sale personale și să nu cunoască decât sacrificii, astfel sunt virtuțile care trebuie să deosebească pe un funcționar din Intendența militară fie primar sau în subordine la armate și numai în lipsa uneia sau alteia din aceste calități poate cădea în greșeli prejudiciabile statului.

Funcționarii Intendenței militare atât în divizii cât și în armate îmbrățișează în general toate raporturile ofițerului și soldatului care nu sunt de-a dreptul

asupra serviciului soldei și asupra serviciului interior, în fine cu regulamentul asupra contabilității publice aprobat de Înălțimea Voastră la 29 noiembrie 1860.

[...] Sunt de mai înainte convinși, Prea Înălțate Doamne, că introducerea acestor dispoziții regulamentare vor aduce un serviciu nemărginit oastei, obișnuind-o pe de o parte cu ordinea și economia, iar pe de alta va fi în același timp un element puternic de moralizare”.

Prin „Instrucțiunile asupra funcțiilor Intendenței Militare”, publicate în „Monitorul Oastei”



relative la operațiile războiului și chiar în acestea, funcționarii intendenței militare nu pot fi străini fiindcă ei veghează ca ajutorul de tot felul să le fie îndat administrat după luptă.

Așadar, atât în acție precum și în repaos, în sănătate sau în boală, omul de război este obiectul și atenția neconținută a Intendenței militare și datorită lor este de a nu pierde aceasta nici un moment din vedere”.

Prin Raportul înaintat domnitorului Alexandru Ioan Cuza, ministrul de Război, colonelul Ioan Ghica argumenta necesitatea aprobării unui regulament propriu intendenței: „Este mult timp de când se simte trebuința de a se dota oastea cu un regulament special asupra administrației și contabilității interioare a trupurilor și asupra serviciului îmbrăcămintei, armăturii, marelui și micului echipament.

Această lucrare cerea multă gândire și studii serioase căci trebuia coordonate dispozițiunile vechi ale administrației armatei Principatelor Unite cu un nou sistem pe care toate națiunile civilizate se învoiesc a-l renoaște superior.

Afară de aceasta, trebuința cerea de a pune noul regulament în armonie cu viitoarele regulamente

nr. 11 din 16 februarie 1861 se preciza expres că intendenții militari erau numiți de guvern pe lângă trupe „ca să înlocuiască vegherea Ministrului în trebuințele interioare ale armatei” - solda și subzistența, îngrijirea îmbrăcămintei, a locuinței, sănătății și înlesnirea mișcărilor. „Atât în acție precum și în repaos, în sănătate sau în boală, omul de rebel este obiectul și atenția neconținută a intendenței militare”.

Ministrul de Război a fost consiliat în probleme specifice intendenței de ofițerii Le Cler, intendentul militar din Muntenia și Serveille, ofițer de administrație din Moldova, ambii din Misiunea militară franceză, care au făcut parte și din comisiile de examinare a aspiranților la diversele funcții din corpul intendenței.

Din inițiativa ministrului de Război, generalul Ion Emanoil Florescu, în 1862 a fost adoptată „Legea privind întreținerea armatei”, care ulterior a cunoscut o serie de îmbunătățiri. Această lege reglementa pensiile militarilor, rațiile alimentare, retragerea din serviciu, standardul de viață în corpuri, transportul și recompensele pentru merite deosebite.

În anul 1862 au apărut noi reglementări în domeniu, stabilite prin „Regulamentul de administrație și contabilitate”, „Regulamentul soldei”, „Regulamentul Casei de dotație”, „Regulamentul inspecțiilor generale”, „Regulamentul asupra administrației și contabilității spitalului” și „Regulamentul asupra serviciului și contabilității magaziiilor de îmbrăcăminte de mare și mic echipament, de harnașament și de campament”.

Inițial, rangul ofițerilor de intendență și din administrație era imediat după al ofițerilor din Statul Major și înaintea ofițerilor din trupele combatante.

Prin Înaltul Ordin de Zi nr. 219 din 16 octombrie 1862 s-a constituit Corpul ofițerilor de administrație, însărcinat cu executarea tuturor serviciilor administrative. Acesta era alcătuit dintr-un ofițer de administrație principal (maior), patru ofițeri de administrație clasa I (căpitani), patru ofițeri de administrație clasa a II-a (locotenenți), patru ofițeri de administrație clasa a III-a (sublocotenenți) și 20 de sergenți magazioneri.

Evoluția ulterioară a intendenței militare a confirmat utilitatea sa primordială pentru bunul mers al oștirii, logistica zilelor noastre preluând multe din tradițiile și atribuțiile sale.

